

OSLO FOR ALLE

Nummer 1 • 2022

Aktivitetshelg på Frambu

Les også:

Aktivitetshelg på Frambu, CRPD –
hva betyr nå disse bokstavene? BPA for likestilte liv

Kjære medlem

Det nye fylkesstyret er godt i gang med arbeidet, i frivillighetens tjeneste. Vi jobber bra sammen og fordeler oppgaver etter beste evne.

Interessepolitisk arbeid overfor myndighetene er en viktig del av vårt arbeid. Vi deltar og påvirker der vi har mulighet, så langt det lar seg gjøre. Av temaer kan spesielt nevnes skoletilbud, overgang skole-arbeid/dagtilbud, botilbud, BPA (brukerstyrt personlig assistent), CRPD (FN-konvensjon om rettigheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne).

Aktiviteter og sosiale arrangementer er et annet viktig fokusområde for oss. I juni kunne vi tilby våre yngste medlemmer deltakelse i idrettsarrangementet «Louies

leker» på Idrettshøgskolen. Det ble en flott dag, med hinderløp samt hoppeslott og andre aktiviteter for hele familien.

Første helg i september hadde vi aktivitetstilbud til unge/voksne lørdag og søndag på Frambu. Arrangementet var et samarbeid mellom Oslo NFU og Viken NFU og ble svært vellykket.

Vi har flere arrangementer på gang denne høsten. Ta en titt i programmet for høsten og meld dere på det dere finner interessant! Vi sees!

På vegne av styret

Lill Birkelund

Presentasjon av styret

Fra venstre: Lill Birkelund, Idunn Bøyum, Berit Ovesen, Frode Hauglin, Olav Grimdalen jr, Hilde Slørdahl Conradi, Mona Olsen, Kirsten Magnus. Marion Risa var ikke til stede da bildet ble tatt.

På årsmøtet 30. mars 2022 ble det valgt nytt styre i fylkeslaget. Ny leder som tok over etter Shahram Ariafar ble Lill Birkelund. Lill har vært aktiv i styret tidligere perioder også. Berit Ovesen og Idunn Bøyum er også kjente fjes, de har vært med i styret tidligere og har også

sittet i valgkomiteen. Olav Grimdalen jr. har sammen med Marion Risa vært med i styret i mange år. Hilde Slørdahl Conradi er inne i sitt andre år som styremedlem. Frode Hauglin er valgt med i styret som økonomiansvarlig, det har han vært i flere år nå. Kirsten Magnus og Mona Olsen

er ferske i styret, og er begge valgt som styremedlemmer for to år.

Styret konstituerte seg på første styremøte ved å utpeke Marion Risa (gjenvolgt) og Mona Olsen som nestledere til styret.

Aktivitetshelg på Frambu

Av: Lill Birkelund

Første helgen i september hadde NFU Oslo og NFU Viken to supre aktivetsdager for unge voksne og voksne medlemmer på Frambu. Frambu er en sjelden naturperle, 15 min fra Oslo sentrum og som skapt for uteaktiviteter. Vi hadde med oss et flott knippe av

aktivitetsledere, godt bistått av Frambu sine to supre miljøarbeidere. Vi hadde natursti, hvor deltakere og personlig ledsagere ble fordelt i grupper og skulle samarbeide og løse oppgaver på poster underveis. Aktiviteten hadde tittelen «Mesterenes mester». Andre tilbud om aktiviteter var klatrevegg, bading inne/ute, tur ute, spill og tegning m.m. inne. Lørdag

kveld etter en god middag, hadde vi mye moro sammen med dans, musikk-quiz og karaoke.

Vi var dessverre få fra Oslo, men mange fra Viken. Men vi som var der, var strålende fornøyde med helgen.

CRPD – hva betyr nå disse bokstavene?

Av: Mona Olsen

CRPD står for *UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities*. I norsk oversettelse heter den *Konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne*. Den ble vedtatt av FNs generalforsamling i 2006 og trådte i kraft i 2008. Hovedmålet til konvensjonen er å sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne får oppfylt sine menneskerettigheter. Norske myndigheter har vært forpliktet til å følge konvensjonen siden Norge ratifiserte den i 2013. NFU og andre har likevel sagt at dette ikke er tilstrekkelig. For at konvensjonen skal ha sin rettmessige plass i norsk lovverk må den innarbeides i menneskerettsloven på lik linje med kvinne- og barnekonvensjonen.

Buudir (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet) skriver innledningsvis i sin veileder til konvensjonen: *Konvensjonen skal fremme respekten for den iboende verdigheten til personer med funksjonsnedsettelse og er et betydelig skritt i retning av et endret syn på funksjonshemming. Konvensjonen har en menneskerettslig forståelse av funksjonshemming, altså at personer*

med funksjonsnedsettelse ikke som utgangspunkt skal være underlagt andre personers omsorg og formynderi, men være selvstendige og likestilte rettighetsbærere.

Solberg-regjeringen nedsatte i 2014 et utvalg ledet av Osmund Kaldheim. Utvalgets oppdrag er å framlegge viktige hensyn som berører mennesker med utviklingshemming spesielt. Utvalget skriver at de har blitt bedt om å vurdere om *utviklingshemmedes situasjon i dag er i tråd med grunnleggende rettigheter og politiske målsettinger. Grunnleggende rettigheter oppfattes som synonymt med menneskerettigheter. Utvalgets oppgave er å foreslå tiltak som sikrer at rettigheter blir ivaretatt og politiske mål oppnås (s.13)*. I oktober 2016 overleverte utvalget sin innstilling som fikk navnet *På lik linje – Åtte løft for å realisere grunnleggende rettigheter for personer med utviklingshemming (NOU 2016:17)*. Ett av utvalgets forslag er å implementere CRPD i menneskerettsloven.

Siden den gang er det mange som har ventet på en stortingsmelding som skal følge opp dette utvalgsarbeidet. Nå er

NFU arrangerer i samarbeid med Stiftelsen SOR den 27. og 28. oktober en konferanse om CRPD.

Her blir viktige spørsmål om hva CRPD betyr i praksis og hva det vil bety for mennesker med utviklingshemming at konvensjonen implementeres som en del av lovverket om universelle menneskerettigheter. Konferansen er åpen for alle, men dessverre ikke gratis. For mer informasjon se nfunorge.org eller stiftelsenor.no. For mer informasjon om CRPD, se buudir.no, CRPD – veiledning til FNs konvensjon om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne.

det endelig varslet at meldingen skal komme i løpet av høsten 2022, altså etter seks år.

Vi har kontaktet NFUs generalsekretær Hedvig Ekberg for å høre hva hun tror kan komme denne høsten. Hedvig har vært aktiv i forhold til CRPDs betydning for våre medlemmer, og hun har jobbet nært

med Bufdir som er gitt ansvaret å se til at kommunene og statsforvalterne forstår den riktig og bruker den i sitt arbeid.

– Hva tenker du er det aller viktigste argumentet for å få CRPD i menneskerettsloven?

– Både Kvinnekonvensjonen og barnekonvensjonen er i tatt inn i menneskerettighetsloven. Det er en selvfølge at mennesker med nedsatt funksjonsevne blir likestilt med andre diskrimineringsgrunnlag. Noe annet vil være å diskriminere.

– Det ser nå ut til at presset på politikerne er generelt stort fra veldig mange kanter og CRPD er på manges lepper for tiden. Ikke bare fra frivillige organisasjoner som vår og andre som jobber spesielt med å ivareta livskvaliteten til mennesker med utviklingshemming. Partiene har forskjellig syn på om de ønsker å ta inn CRPD i menneskerettsloven. En begrunnelse er at menneskerettighetene til mennesker med utviklingshemming allerede er ivaretatt gjennom annet lovverk. Vi vet at Arbeiderpartiet er for og at Senterpartiet tydeligvis er ganske lunkne. Tror du nå regjeringen vil gi etter og sørge for at dette faktisk vil skje?

– Jeg syns det er vanskelig å spå. Senterpartiet sa i sitt partiprogram, før de vant valget, at de ønsket konvensjonen inn i menneskerettighetsloven. I regjering har de tydelig fått kalde føtter. Vi vil fortsette å jobbe for dette helt til vi lykkes, selv om det kan ta tid.

– Du er involvert i Bufdir sitt arbeid med å beskrive og operasjonalisere betydningen av CRPD. Med din kjennskap både til CRPD og hvordan situasjonen for mennesker med utviklingshemming er ute i kommune-Norge. Hva vil være den viktigste konsekvensen for kommunene som yter tjenester for mennesker med utviklingshemming?

Konvensjonen gir ikke mennesker med utviklingshemming nye rettigheter, men

Hedvig Ekberg

bekrefter og styrker de rettighetene som allerede finnes. For kommunene vil det i praksis ikke innebære annet enn at tjenester de allerede er forpliktet til å gi også står i en konvensjon.

– Hvordan vil en implementering av CRPD styrke rettssikkerheten til våre medlemmer?

– Jeg tenker rettssikkerheten blir styrket fordi en i klager og andre diskusjoner har et ytterligere rettsgrunnlag som man kan legge frem og som bekrefter rettigheten.

– Alt handler likevel ikke om CRPD, det er tjenestene til brukerne som uansett må stå i fokus. Hvilke signaler foreligger om hva denne stortingsmelding faktisk vil omfatte? Tør du se inn glasskula om det?

– Jeg tror dessverre ikke det kommer noe nytt utover det som kom frem i *På lik linje*. Jeg er enig i Venstre sin argumentasjon for ikke å ønske en melding. De sa at man allerede vet alt som trengs å vite, og at det nå bare er å sette i gang tiltak.

BPA for likestilte liv

Av: Berit Ovesen

Brukerstyrt/Borgerstyrt personlig assistanse (BPA) har vært et sentralt tema i Oslo siste år.

Revisjon av BPA i Oslo

Kommunerevisjonen har revidert BPA i Oslo. Rapporten viser at det er stor variasjon i bydelenes tildeling av BPA. Det var ulike vurderinger om BPA ville være en anbefalt organisering av tjenester. Det var også ulikheter i tildelte timer. Det betyr at avhengig av bydel, kan samme person få eller ikke få BPA. Antall timer med BPA vil variere fra bydel til bydel.

Konkurransesutsetting av BPA

Etter massiv tilbakemelding fra brukerorganisasjonene måtte Velferdsetaten trekke sin konkurranseutlysning om BPA i Oslo. Brukerorganisasjonene ble invitert inn.

Resultatet var en utlysningstekst som var i tråd med intensjonen med BPA-ordningen og i tråd med FN-konvensjonen om rettigheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD).

NOU om forbedring av BPA

Den offentlige utredningen om BPA ble sendt på høring i mars 2022. Utredningens offisielle navn er NOU 2021: 11 Selvstyrt er velstyrt – forslag til forbedringer i ordningen med brukerstyrt personlig assistanse. Utredningen er et stort dokument. Dokumentet er preget av at utvalgsmedlemmene ikke har klart å komme med en felles anbefaling.

NFU og det sentrale Rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Oslo (Rådet) har sendt inn høringsuttalelser. Disse to uttalelsene har mange av de samme anbefalingene. Overordnet er en uttalelse om at en god BPA-ordning er en forutsetning for å følge opp intensjonen med CRPD. Viktige forbedringspunkter fra NFU og Rådet er:

- Statlig finansiering av BPA-ordningen for å unngå forskjellsbehandling mellom bydeler og kommuner
- En klar anbefaling er at BPA må ut av helselovgivningen. NFUs begrunnelse er basert på års erfaring med gjeldende lov. Helsefokuset bidrar til at man opprettholder en medisinsk forståelse av nedsatt funksjonsevne. Det innebærer at fokus ligger på hva som er «feil» med personen i forhold til «normalen», fremfor å fokusere på at det er utformingen av samfunnet som skaper funksjonshemming og at tjenestene skal sikre likestilling.
- BPA skal sikre individuelle tjenester og likestilling
- BPA må omfatte både de som kan styre assistansen selv og de som kan styre assistansen sammen med en medarbeider. Medarbeidelse bør kompenseres. NFU framhever gode erfaringer der assistenter har vært medarbeidere
- BPA må være en rettighet uavhengig av funksjon, diagnose, alder, timebehov og boform. Det betyr at BPA også kan være en rettighet i samlokaliserte boliger. Det betyr også at de som har vedtak om tvang og makt skal ha rett til BPA
- Barn skal ha selvstendig rett på BPA. BPA må kunne gis både på bakgrunn av barnets assistansebehov, for å hjelpe foreldre med å dekke foreldrenes meromsorgsoppgaver, og som avlastningstiltak. BPA bidrar til at barn får bo i hjemmet sitt, og kan unngå å bli plassert på et avlastningstilbud eller barnebolig. For barn og barnefamilier må BPA-ordningen bygge på barnekonvensjonen
- Den som har assistansebehov styrer hvem som skal gi assistanse, til hva, hvor og når assistansen skal gis
- BPA må kunne brukes på alle områder i livet f eks barnehage, skole

VTA, høyere utdanning, fritid og organisasjonsliv

- For mennesker med utviklingshemming er BPA et godt verktøy for å stoppe institusjonaliseringen av gruppen.
- Enkle prosedyrer som enhver ville ha kunnet gjøre selv eller med bistand fra nærpå personer skal kunne gjennomføres av assistenter med opplæring. Dette gjelder eksempelvis enkel legemiddel-håndtering.
- Til tross for at vi er tydelige på at vi ønsker at BPA reguleres i en egen lov, ønsker vi å understreke at det også må være en rettighet å få helsehjelp organisert som BPA. Helsebehov må ikke være en barriere for å få tjenestene organisert som BPA. Da må ordningen tilpasset behovet
- Rådet viser også til vedlegget, økonomisk analyse, at BPA-ordningen er en kostnad- og ressurseffektiv tjeneste, og har lavere samfunnskostnad enn andre tjenester. Dette må kommunene informeres om.

Oslo kommune arbeider nå med sitt innspill til NOU-en. Fristen er 29. september 2022. Hva som blir innført som forbedringer av BPA-ordningen vil først bli klart etter at alle høringsinnspill er kommet inn og behandlet av departement, Regjering og Stortinget.

Hest er Best!

NFU Oslo arrangerer riding for sine medlemmer i samarbeid med Alna Ridesenter. Hestevenner møtes hver første søndag i måneden kl 14. Da rir vi ute i Alnaparken i ca 40 minutter. Ridesenteret har hester i alle størrelser og stiller med hestevant ungdom som leier hestene.

Vi har gjennomført denne aktiviteten gjennom hele pandemien med smitteverntiltak. Rytterne opplever mestring, natur og hesteglede. Aktiviteten er gratis for våre medlemmer. Det er plass til åtte rytter hver gang. Påmelding til berit-ov@online.no uken før aktiviteten. Husk å ta med egen ride- eller sykkelhjelm.

Svømming, lek og velvære i Røa Bad

NFU Oslo leier hele badeanlegget i Røa Bad (Sats) lørdag etter stengetid noen ganger hvert halvår. Dette er et flott og populært tilbud til medlemmer med familier/ledsagere/assistenter, vi kan bruke hele anlegget med svømmehall, vannsklie, vaskemaskin, barnebasseng og velværeavdeling med ulike typer sauna og boblebad. Alle medlemmer er velkomne til å teste ut tilbudet, det er god plass i anlegget, og aktiviteten er gratis for medlemmer i NFU Oslo. Det pleier å komme mellom 30 og 50 medlemmer disse kveldene, det er mange i alle aldre som setter pris på denne aktiviteten. Datoer blir annonsert på facebook og på mail til medlemmene.

Hva skjer i regi av NFU Oslo fylkeslag i høsten 2022:

Medlemsmøte om ernæring og mat – 11. oktober

11. oktober er det medlemsmøte i Sagene samfunnshus kl. 18.00.

Da har vi invitert Kristine Nordkvelle som er klinisk ernæringsfysiolog. Hun er svært opptatt av ernæring for mennesker med utviklingshemming, og hun jobber med dette til daglig. Denne kvelden skal vi snakke om mat og ernæring og hva som er bra for oss. Vi skal se på maten og vi skal forhåpentlig også smake på den.

Kvelden er gratis, men vi trenger påmelding for å få oversikt over hvor mange vi blir. **Meld deg på via Oslo NFU sin Facebook side/arrangementer, e-post: oslofylkeslag@nfunorge.org eller ring 22 39 60 50.**

Natursti rundt Sognsvann – 15. oktober

Lørdag 15. oktober arrangerer NFU Oslo i samarbeid med DNT Tilrettelagt aktivitetssdag ved Sognsvann. Det blir natursti, bål, mat og hygge.

Arrangementet er gratis, men vi trenger påmelding for å få oversikt over hvor mange vi blir. **Meld deg på via Oslo NFU sin Facebook side/arrangementer, e-post: oslofylkeslag@nfunorge.org eller ring 22 39 60 50.**

Hest er best

Det blir mulighet for ridning ved Alna ridesenter også i høst. De aktuelle dagene er 4. september, 2. oktober, 6. november og 4. desember. Se også om Hest er best et annet sted i bladet.

Tilbudet er gratis, men meld deg på til berit-ov@online.no

Bad og vannlek på Røa bad

Også bading på Røa bad fortsetter i høst. Foreløpig er 24. september klar. Flere dager vil komme. Så følg med. Se også om Røa bad et annet sted i bladet.

Tilbudet er gratis, men meld deg på til hildec076@hotmail.com

Julebord 2022 – 14. desember

Nå er det gått en stund siden forrige julebord, men i år satser vi på at det skal holde helt fram. Julebordet arrangeres på Sagene samfunnshus. Det vil bli servert julemat. Mer informasjon kommer seinere, men vi vet allerede nå at Sølvguttene kommer, så god julestemning skal det garantert bli.